

YARGITAY KARARLARI

Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden:ESAS NO: 2022/2708
KARAR NO: 2022/4922TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLAMIİNCELENEN KARARIN:

MAHKEMESİ : Marmaraereğlisi Asliye Hukuk (Aile) Mahkemesi
TARİHİ : 21.05.20219
NUMARASI : 2017/218-2019/186
DAVACI : Ercan Musleddin
DAVALILAR : Ayşegül Sülün ve Ark.
DAHİLİ DAVALI : Sevinci Musleddin
İHBAR OLUNANLAR : 1-Marmaraereğlisi Cumhuriyet Başsavcılığı
2-Marmaraereğlisi Hazine Müdürlüğü
DAVA TÜRÜ : Babalığın Tespiti

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemeye verilen, yukarıda tarihi ve numarası gösterilen hükmün kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün 16.03.3022 tarihli yazısı ile istenilmekle, cvrak okunup gereği görüldüğü düşünüldü:

Davacı dava dilekçesinde, Romanya vatandaşı olduğunu beyan ederek davalıların murisi Enis Sülün'ün babası olduğunu tespiti ile kendisinin, Enis Sülün'ün nüfus kaydına çocuğu olarak tescil edilmesini talep etmiş, mahkemeye yapılan yargılama sonunda davacının davasının kabulü ile davacının biyolojik babasının Enis Sülün olduğunu TMK 301 ve devamı maddeleri gereğince hükmen tespitine, bu şekilde bağ kurulmak sureti ile nüfusa tesciline karar verilmiş; hüküm, taraflarca kanun yollarına başvurulmaması üzerine 11.07.2019 tarihinde kesinleştirilmiştir. Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün 16.03.2022 tarihli yazısı ile, kanun yararına temyiz talebine bulunulmuş; dosya, Dairemize gönderilmiştir.

Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin "Babalığa hüküm ile soybağının kurulması" başlıklı 103 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında, babanın Türk vatandaşı, annenin yabancı uyruklu olması, çocuğun nüfusa kayıtlı olmayıp on sekiz yaşından büyük olması halinde yapılacak işlemin, babalığa hüküm kararının İçişleri Bakanlığı'na gönderilerek vatandaşlık durumunun tespitinin isteneceği ve Bakanlığın kararı doğrultusunda işlem yapılacağı, bakanlıkca tescil kararı verilmiş ise Türk olan baba hanesine doğumdan tescil edileceği hükme bağlanmıştır.

Somut olayda, yukarıda belirtilen düzenleme ışığında babalık hükmüne dair mahkeme kararı, davacı tarafca nüfus müdürlüğüne iletildiği takdirde nüfus müdürlüğünün, davacının vatandaşlık durumunun tespiti için mahkeme kararını İçişleri Bakanlığı'na göndermesi ve Bakanlığın kararı doğrultusunda işlem yapması gerektiği, davacının babalık hükmünün nüfus kütüğüne geçirilmesine ilişkin talebinin nüfus idaresine verilmiş idari bir görev olduğu gözetilerek dava dilekçesindeki tescil talebi yönünden hukuki yararı olmaması sebebiyle usulden reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde karar verilmesi usul ve kanuna aykırı bulunmuş kanun yararına bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 363/1. maddesine dayalı kanun yararına temyiz isteğinin yukarıda açıklanan sebeple kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere BOZULMASINA oy birliğiyle karar verildi. 26.05.2022 (Prş.)

Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO: KARAR NO:
2022/4545 2022/5330

TÜRK MİLLETİ ADINA YARGITAY İLAMI

İNCELENEN KARARIN:

MAHKEMESİ : Cide Sulh Hukuk Mahkemesi
TARİHİ : 25.12.2020
NUMARASI : 2020/113-2020/495
VASİ : Şükran Yemsel
KISITLI : Hatice Ay
DAVA TÜRÜ : Vesayet

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemece verilen, hükmün kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün 12.05.2022 tarihli yazısı ile istenilmekle, evrak okunup gereği görüşülüp düşünüldü:

Davacı dava dilekçesi ile annesi Hatice Ay'ın unutkanlık hastalığı olduğunu, gözlerinin görmediğini, kendisine bakacak durumda olmadığını, kendi işlerini yürütmekten aciz olduğunu belirterek annesinin vesayet altına alınarak kendisinin vasi olarak atanmasını talep etmiş, mahkemece yapılan yargılama sonunda davanın kabulü ile Hatice Ay'ın TMK 405. maddesi uyarınca kısıtlanmasına, davacı Şükran Ay'ın vasi olarak atanmasına karar verilmiştir. Karar istinaf edilmemesi üzerine 05.02.2021 tarihinde kesinleştirilmiş, Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün 12.05.2022 tarihli yazısı ile, karar ile ilgili kanun yararına temyiz talebinde bulunulmuş, dosya Dairemize gönderilmiştir.

Türk Medeni Kanununun 405'inci maddesinde "Akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle işlerini göremeyen veya korunması ve bakımı için kendisine sürekli yardım gereken ya da başkalarının güvenliğini tehlikeye sokan her ergin kısıtlanır." hükmü, aynı Kanununun 409'uncu maddesinin ikinci fıkrasında ise; "Akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle kısıtlamaya ancak resmî sağlık kurulu raporu üzerine karar verilir. Hâkim, karar vermeden önce, kurul raporunu göz önünde tutarak kısıtlanmasını istenen kişiyi dinleyebilir." hükmü yer almaktadır.

Somut olayda dosyanın yapılan incelemesinden, kısıtlı adayı Hatice Ay'ın 01.10.2020 tarihli Kastamonu Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin tek hekim tarafından verilen raporu dikkate alınarak davanın kabulüne karar verildiği anlaşılmaktadır. TMK'nun 409. maddesi uyarınca, mahkemece resmi sağlık kurulu raporu alınıp sonucu uyarınca karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ile tek hekim tarafından düzenlenmiş rapora göre davanın kabul edilmesi usul ve kanuna aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün, Hukuk Muhakemeleri Kanununun 363/1. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin açıklanan sebeple kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere BOZULMASINA, oy birliğiyle karar verildi.06.06.2022 (Pzt.)

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2022/3046

KARAR NO : 2022/5417

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L A M I

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : ANKARA 9. TÜKETİCİ MAHKEMESİ

TARİHİ : 23/02/2021

NUMARASI : 2018/414-2021/119

DAVACI : VANBİLİM EĞİTİM SAĞLIK TURİZM TEMİZLİK İNŞ. SAN. VE
TİC.A.Ş. ÖZEL ZEHRA OKULLARI VEK. AV. İBRAHİM TOPCU

DAVALI : SERKAN YETER VEK.AV. KÜRŞAT CANATAN

Taraflar arasındaki itirazın iptali davasının mahkemece yapılan yargılaması neticesinde davanın reddine dair kesin olarak verilen hükmün Adalet Bakanlığınca kanun yararına bozulması istenilmekle; temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosya içerisindeki kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı, davalı ile arasında 06.03.2018 tarihinde öğrenci kayıt sözleşmesi imzalandığını, sözleşmede eğitim ve öğretim ücreti olarak 12.000,00 TL belirlendiğini, davalı tarafca 30.05.2018 tarihli ihtarname ile kaydın iptalinin talep edildiğini, davalı tarafa gönderilen 07.06.2018 tarihli ihtarname ile; imzalanan sözleşmenin MEB Resmi Tip Kayıt Sözleşmesi olduğunun ve sözleşmenin 8. maddesi gereğince eğitim kayıt ücretinin % 10'una tekabül eden 1.200,00 TL'nin 7 gün içinde ödenmesi gerektiğinin belirtildiğini, davalı tarafın ödeme yapmayarak temerrüde düşmesi üzerine Ankara 17. İcra Dairesinin 2018/10106 Esas sayılı dosya üzerinden icra takibi başlattıklarını, davalı tarafın takibe itirazı üzerine takibin durduğunu, davalı ile arasında imzalanan sözleşmenin "Genel Hususlar" başlıklı 8. maddesinde MEB Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 56. maddesine atf yapılarak eğitim ve öğretim yılı başlamadan kurumdan ayrılanlara, ödenecek yıllık ücretin % 10'u dışındaki kısmının iade edileceğinin açıkça yazıldığını, davalı tarafın itirazında haksız olduğunu belirterek itirazın iptali ile takibin devamına, dava değerinin % 20'sinden aşağı olmamak üzere icra inkar tazminatına mahkum edilmesine karar verilmesini istemiştir.

Davalı, 06.03.2018 tarihinde ön kayıt sözleşmesi imzalandığını, sözleşmeyi haklı sebeplerle 30.05.2018 tarihli ihtarname ile de ön kayıt sözleşmesini iptal ettiğini, kurumun, ön kayıt iptalinin yerine yeni kayıt almak için süresi bulunduğunu, davacının silinen kayıt nedeni ile öğrencinin yerinin boş kaldığı, yerine öğrenci alınmadığı gibi bir iddiası bulunmadığını savunarak davanın reddini dilemiştir.

Mahkemece, davalının velisi olduğu Öykü Yeter'in 2018-2019 öğretim yılı için 06/03/2018 tarihinde ön kayıt yaptırdığı, 30/05/2018 tarihli ihtarname ile ön kayıt işlemi iptal ettirdiği, yapılan kaydın kesin kayıt değil ön kayıt olması ayrıca davalının 2018-2019 öğretim yılı başlamadan 4-5 ay önceden ön kayıt işlemi iptal ettirdiği, davacının iptal

nedeniyle yeni öğrenci alması için yeterli süreyle sahip olduğu, davacı tarafın silinen kayıt nedeniyle öğrencinin yerinin boş kaldığı, yerine öğrenci alınmadığı gibi bir iddiasının da bulunmadığı, bu durumda davacı eğitim kurumunun davalıdan eğitim ücreti adı altında herhangi bir bedel talep etme hakkı bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığının 29/03/2022 tarihli yazısında, dava konusu sözleşme tarihinde yürürlükte olan Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 56 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde okuldan ayrılan öğrencilerin ücretlerinin hangi miktarda iade edileceğinin belirlendiği, yürürlükte bulunan yönetmelik hükümlerinin bağlayıcı nitelikte olduğu dikkate alınarak, mahkemece davanın kabulüne karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm kurulmasının hatalı olduğu ileri sürülerek; kararın, 6100 sayılı HMK'nin 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Eldeki dava, 2018/2019 öğretim yılı için davacı okula 12.000,00 TL ücret karşılığında 06.03.2018 tarihli öğrenci kayıt sözleşmesi imzalayan davalının 30.05.2018 tarihli ihtarname ile kaydın iptalini talep ettiği belirtilerek, davalı ile yapılan sözleşme gereğince okul ücretinin %10'u olan 1.200,00 TL'nin tahsiline ilişkin başlatılan ilamsız icra takibine vaki itirazın iptali istemine ilişkindir.

20.03.2012 tarihli ve 28239 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin " Ücretlerin iadesi" başlıklı 56 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde; " (Değişik:RG-21/7/2012-28360) Öğrenim ücretini yıllık olarak belirleyen okul öncesi eğitim kurumu, ilkökul, ortaokul, özel eğitim okulu, ortaöğretim okullarında (Mülga ibare:RG-20/6/2017- 30102) (...) öğretim yılı başlamadan (Ek ibare:RG-19/2/2020-31044) sınavla öğrenci alan resmî okulların 9 uncu sınıflarına kayıt yaptırdığını belgelendirenler hariç, okuldan ayrılanlara yıllık ücretin yüzde onu dışındaki kısmı iade edilir. Öğretim yılı başladıktan sonra ayrılanlara yıllık ücretin yüzde onu ile öğrenim gördüğü günlere göre hesaplanan miktarın dışındaki kısmı iade edilir." hükmü düzenlenmiştir.

Taraflar arasında imzalanan 06.03.2018 tarihli öğrenci kayıt sözleşmesinin genel hususlar başlıklı 8 inci maddesinde ise; "MEB Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 56 ncı maddesi hükümlerince, eğitim ve öğretim yılı başlamadan kurumumuzdan ayrılanlara, öğrencinin ödeyeceği yıllık ücretin %10 dışındaki kısmı, eğitim ve öğretim yılı başladıktan sonra kurumumuzdan ayrılanlara ise öğrencinin ödeyeceği yıllık ücretin %10'u ile öğretim gördüğü günlere göre hesaplanan miktarın dışındaki kısım öğrenci veli/vasisine iade edilir" düzenlemesi bulunmaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinde; taraflar arasında davalının velisi olduğu öğrencinin 2018/2019 eğitim dönemi için 06.03.2018 tarihinde davacı okulun ilkökul kısmında kaydıma ilişkin sözleşme yapıldığı, eğitim bedelinin yıllık yemek ücreti hariç toplam 12.000,00 TL olduğu, belirlenen ücretin 08.06.2018 taksit başlangıç tarihi belirlenerek 10 eşit taksit şeklinde ödenmesinin kararlaştırıldığı, davalının ödeme yapmadığı, öğretim yılı başlamadan 30.05.2018 tarihli ihtarname ile davalı tarafından kaydın iptal edildiği anlaşılmaktadır.

O halde mahkemece, Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 56 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi uyarınca davanın kabulüne karar verilmesi gerekirken yanlış değerlendirme ile davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olduğundan Adalet Bakanlığının bu yöne ilişkin kanun yararına bozma talebinin kabulü gerekir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığının kanun yararına bozma talebinin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca gereği yapılmak üzere bozma kararının bir örneğinin ve dava dosyasının Adalet Bakanlığına gönderilmesine, 02/06/2022 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

ESAS NO : 2022/3636

KARAR NO : 2022/5421

**T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L A M I**

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : ZİLE ASLİYE HUKUK (TÜKETİCİ) MAHKEMESİ

TARİHİ : 27/05/2021

NUMARASI : 2020/432-2021/198

**DAVACI : T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
VEK. AV. MEHMET AKİF GÖKAY**

DAVALI : SEVGİ KIZILKAYA VEK. AV. ESMA KARADUMAN

Taraflar arasındaki itirazın iptali davasının mahkemece yapılan yargılaması neticesinde davanın dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine dair kesin olarak verilen hükmün Adalet Bakanlığınca kanun yararına bozulması istenilmekle; temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosya içerisindeki kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı, davalının dava dışı Hayri Koç'un yasal mirasçısı olduğunu, Hayri Koç'un bankaya 03/06/2016 tarihli bireysel kredi sözleşmesi nedeniyle borçlu olduğunu, borcunu ödememesi üzerine aleyhinde Zile İcra Müdürlüğünün 2019/1048 esas sayılı dosyası ile genel haciz yoluyla icra takibi başlatıldığını, ancak Hayri Koç'un 15/03/2019 tarihinde vefat ettiğini öğrendiklerini, dilekçe ekinde sundukları mirasçılık belgesine göre Hayri Koç'un yasal mirasçıları olarak geriye Türkan Ballı, Recep Koç ve Sevgi Kızılkaya'nın kaldığını, takibin devamı için mirasçılara ödeme emrinin gönderildiğini, ancak mirasçılardan davalı Sevgi Kızılkaya'nın icra takibine itiraz ettiğini, itirazın haksız ve kötü niyetli olduğunu belirterek Zile İcra Müdürlüğünün 2019/1048 esas sayılı dosyasındaki itirazının iptaline, davalı aleyhinde %20'den aşağı olmamak üzere icra inkar tazminatına hükmedilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı süresinde olmayan cevap dilekçesi ile; öncelikle yetki, görev ve zorunlu arabuluculuk itirazında bulunarak esas yönünden de davanın reddini dilemiştir.

Mahkemece, arabuluculuk faaliyetinin dava şartlarından olduğu, arabulucuk faaliyeti tamamlanmadan davacı tarafın huzurdaki davayı açtığı gerekçesiyle davanın dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine, karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığının 22/03/2022 tarihli yazısında; ".....mahkemece tarifenin 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının, 13 üncü maddenin uygulanmasında saklı tutulduğu, anılan hükmün saklı tutulmamış olması halinde dahi davalı yan lehine vekalet ücretinin tarifenin 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre reddedilen miktar olan 2.069,99 TL'yi geçmeyeceği de dikkate alınarak, 7 nci maddenin ikinci fıkraya hükmü gereğince 2.069,99 TL'si dava şartı yokluğu nedeniyle reddedilen davada tarifenin üçüncü kısmına göre %15'ine tekabül eden

310,50 TL vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken davalı lehine 4.080,00 TL maktu vekalet ücretine karar verilmesinin usul ve yasaya aykırı bulunduğu" ileri sürülerek; kararın, 6100 sayılı HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Dava, tüketici kredisi ve kredi kartı borcunun tahsili için başlatılan icra takibine itirazın iptali istemine ilişkindir. Uyuşmazlık, davanın dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine karar verilmesi nedeniyle davalı lehine hükmedilecek vekalet ücretinin miktarının ne olacağı noktasında toplanmaktadır.

Karar tarihinde yürürlükte olan 2021 tarihli Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 13. maddesinde; "(1)Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde gösterilen hukuki yardımların konusu para veya para ile değerlendirilebiliyor ise, avukatlık ücreti, davanın görüldüğü mahkeme için Tarifenin ikinci kısmında belirtilen maktu ücretlerin altında kalmamak kaydıyla (7 inci maddenin ikinci fıkrası, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının son cümlesi ile 10 uncu maddenin son fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla) Tarifenin üçüncü kısmına göre belirlenir. (2) Ancak, hükmedilen ücret kabul veya reddedilen miktarı geçemez" düzenlemesine yer verilmiştir.

AAÜT'nin 7 inci maddesinin 2 inci fıkrasında; "Davanın dinlenebilmesi için kanunlarda öngörülen ön şartın yerine getirilmemiş olması ve husumet nedeniyle davanın reddine karar verilmesinde, davanın görüldüğü mahkemeye göre Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde yazılı miktarları geçmemek üzere üçüncü kısımda yazılı avukatlık ücretine hükümlenir." düzenlemesine yer verilmiştir.

Dava dosyası incelendiğinde; 2.069,99-TL'lik icra takibine itirazın iptali davasının 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 73/A maddesinde belirtilen ön koşulun yerine getirilmemesi nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmiş olduğu, davalı lehine Tarifenin 7/2. maddesi gereği tarifenin üçüncü kısmında yazılı olduğu üzere alacağın % 15'ine tekabül eden 310,50 TL vekâlet ücretine hükmedilmesi gerekirken, yazılı şekilde Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde Asliye Hukuk Mahkemeleri için yazılı 4.080,00 TL vekâlet ücretine hükmedildiği anlaşılmaktadır.

O halde mahkemece, davalı lehine karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 7/2. maddesine göre hesaplanan 310,50-TL vekalet ücretine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olduğundan Adalet Bakanlığının bu yöne ilişkin kanun yararına temyiz talebinin kabulü gerekir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığının kanun yararına bozma talebinin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca gereği yapılmak üzere bozma kararının bir örneğinin ve dava dosyasının Adalet Bakanlığına gönderilmesine, 06.06.2022 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2022/3043

KARAR NO : 2022/5665

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L A M I

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : ZONGULDAK 3. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ
(TÜKETİCİ MAHKEMESİ SIFATIYLA)

TARİHİ : 21/04/2021

NUMARASI : 2021/6-2021/108

DAVACI : FARK EĞİTİM ÖĞRETİM HİZMETLERİ TİCARET LİMİTED
ŞİRKETİ VEK. AV. İBRAHİM İLKBAHAR

DAVALI :BAKİ TAŞKIRAN VEK. AV. HASRET UZUN YÖRÜK

Taraflar arasındaki hakem heyeti kararının iptali davasının mahkemece yapılan yargılaması neticesinde davanın reddine dair kesin olarak verilen hükmün Adalet Bakanlığınca kanun yararına bozulması istenilmekle; temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosya içerisindeki kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı, davalı ile arasında 24/09/2019 tarihinde velisi olduğu Efe Kaan Taşkıran adına franchise sözleşmesi imzalandığını, bu sözleşme kapsamında 14.000,00 TL eğitim, 900,00 TL kitap ve 100,00 TL takviye olmak üzere toplamda 15.000,00 TL karşılığında anlaşıldığını, sözleşme kapsamında davalının talebi doğrultusunda tüketici ile toplamda 10 taksit üzerinden anlaşma yapıldığını, davalının 01/06/2020 tarihinde 1.200,00 TL ve 30/06/2020 tarihinde 2.400,00 TL'lik iki taksitini ödemediğini, bu iki taksit toplamı olan 3.600,00 TL'nin pandemi döneminde velisi olduğu Efe Kaan Taşkıran'ın okula gidemediği gerekçesiyle iptali için tüketici hakem heyetine başvurduğunu,Zonguldak Tüketici Hakem Heyetinin Türk Borçlar Kanununun 136. madde hükmüne dayanarak borcun sona erdiği gerekçesiyle tüketicinin başvurusunu kabul ettiğini,davalının sözleşmeden dönerek son iki taksidi istemesinin Türk Medeni Kanunun 3. madde gereğince iyiniyet kuralına aykırılık teşkil edeceğini belirterek Zonguldak İl Tüketici Hakem Heyetinin 22948929.67.0111/0014783 sayılı 011120200003863 numaralı tüketici hakem heyeti kararının iptaline karar verilmesini istemiştir.

Davalı, Covid-19 salgınının hukuken mücbir-sebep olarak kabul edilmesi ve imkânsız hale gelen ifanın karşılığı olan özel okul ücretinin ifa edilmeyen kısmı için ödenmemesi gerektiğini, uzaktan eğitimin Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen EBA sistemi üzerinden yapıldığını, özel okulların uzaktan eğitim vermeleri Milli Eğitim Bakanlığı mevzuatına göre yasal olmadığını, Milli Eğitim Bakanlığı mevzuat değişikliği yaparak özel okullara bu yönde bir yetki verse de, davacı ile yapılan kayıt sözleşmesinde bu yönde bir hüküm olmadığını, sözleşmenin esaslı unsurunun “örgün eğitim” olduğunu, davacının

vermemiş olduğu örgün eğitime ilişkin ücret talebinin açıkça mevzuata ve sözleşmeye aykırılık teşkil ettiğini belirterek davanın reddini dilemiştir.

Mahkemece, covid-19 nedeniyle 2019-2020 eğitim yılının kapanmayı kapsadığı tarihlerde davacı kurumca mevzuata uygun bir şekilde internet üzerinden derslerin devam ettiğini, bu süre içerisinde sadece öğretim faaliyetinin devam ettiği bunun dışında spor, sosyal etkinlik, beslenme gibi faaliyetlerin söz konusu olmadığını, bu faaliyetlerin de eğitim amacıyla yapıldığını, sözleşme kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini pandemi döneminin borçların ifasında her iki taraf açısından da mücbir sebep olarak kabul edilmesi gerektiğini, taraflar arasında hakkaniyet gereği bir paylaşımın yapılması gerektiğini belirterek toplam bedelin %24 ü kadarlık bir kısımdan davalı tüketicinin borçlu olunmadığına karar verildiği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığının 30/03/2022 tarihli yazısında, eğitim hizmetinin şekil ve kapsamının kamu otoritesi tarafından belirlendiğini, davacı tarafından pandemi nedeniyle yüz yüze eğitime verilen arada dava dışı çocuğa Milli Eğitim Bakanlığının almış olduğu karar gereğince belirlenen şartlarda eğitimin uzaktan verildiği sabit olup, eğitim hizmetine ilişkin borcun yerine getirilmesinde kısmen veya tamamen imkansızlık yahut aşırı ifa güçlüğü söz konusu olmadığını, ara verilen döneme ilişkin servis, yemek, barınma ücreti gibi diğer yan ücretlerin davaya konu edilmediği ve uzaktan eğitimin ayıplı hizmet anlamında eksik veya kusurlu ifa edildiği hususunda da bir iddia bulunmadığına göre, davacının eğitim hizmetine ilişkin sözleşmeden doğan edimini uzaktan eğitim vermek suretiyle yerine getirdiğini ileri sürerek mahkemece davanın kabulüne karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm kurulmasının hatalı olduğu ileri sürülerek; kararın, 6100 sayılı HMK'nin 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun yararına bizzat talep edilmiştir.

Eldeki dava, davalının çocuğunu davacının işlettiği özel okula 2019/2020 eğitim ve öğretim yılı için kaydettirdiği, pandemi döneminde eğitime ara verilen dönem için 3.600,00 TL' lik eğitim ücretinin iptali için Zonguldak İl Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığına yaptığı başvuru üzerine, Zonguldak İl Tüketici Hakem Heyeti tarafından talebin kabulüne dair verilen kararın itirazın incelenerek iptali istemine ilişkindir.

Zonguldak İl Tüketici Hakem Heyeti kararında , taraflar arasında kurulan senede dayanarak doğan hak ve yükümlülüklerin Covid-19 salgını nedeniyle yerine getirilemediğini her iki tarafın kusurunun bulunmadığı, borçlunun kusuru bulunmaksızın borcun ifasının imkansız hale gelmesi halinde TBK'nin 136.maddesi uyarınca sona ereceği, her iki tarafa borç yükleyen sözleşmelerde bir tarafın borcu onun sorumlu olmadığı nedenlerden dolayı imkansız hale gelmiş ise hem o borç hem de karşı tarafın borcu sona erdiği, böylelikle karşılıklı alacakların ve borçların sona erdiğini, bunun sonucu olarak borcu imkansız hale gelen taraf karşı taraftan elde ettiği edimleri iade etmekle yükümlü olup, henüz elde etmediği edimler bakımından ise talep hakkını kaybettiği hükmüne göre tüketicinin başvurusunda haklı olduğuna karar verilmiştir.

(Covid-19) salgını nedeniyle alınan tedbirler doğrultusunda, 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında faaliyette bulunan özel anaokulları, ilköğretim okulları, ortaokullar, ortaöğretim okulları, çeşitli kurslar, özel öğretim kursları, sosyal etkinlik merkezleri, özel ulaştırma hizmetleri mesleki eğitim ve geliştirme kursları, uzaktan öğretim yapan kuruluşlar, motorlu taşıt sürücüler kursları, iş makineleri sürücü eğitim kursları, hizmet içi eğitim merkezleri, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri, mesleki eğitim merkezleri ile benzeri özel öğretim kurumlarında 16 Mart - 31 Mayıs 2020 tarihleri arasında

eğitim ve öğretime ara verilmiş, daha sonra 2019-2020 eğitim ve öğretim yılı bitimine kadar uzaktan eğitime devam edileceği, özel okulların ihtiyaç duyulan alanlarda en erken 15.08.2020 tarihinden sonra başlayarak Ağustos ve Eylül aylarında en az üç haftalık yüz yüze telafi eğitimi yapabileceği Milli Eğitim Bakanlığı tarafından kararlaştırılmıştır.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 136. maddesinde; " Borcun ifası borçlunun sorumlu tutulamayacağı sebeplerle imkânsızlaşır, borç sona erer. Karşılıklı borç yükleyen sözleşmelerde imkânsızlık sebebiyle borçtan kurtulan borçlu, karşı taraftan almış olduğu edimi sebpsiz zenginleşme hükümleri uyarınca geri vermekle yükümlü olup, henüz kendisine ifa edilmemiş olan edimi isteme hakkını kaybeder. Kanun veya sözleşmeyle borcun ifasından önce doğan hasarın alacaklıya yükletilmiş olduğu durumlar, bu hükmün dışındadır. Borçlu ifanın imkânsızlaştığını alacaklıya gecikmeksizin bildirmez ve zararın artmaması için gerekli önlemleri almazsa, bundan doğan zararları gidermekle yükümlüdür." düzenlenmiş, Kanunun 137 nci maddesinde; "Borcun ifası borçlunun sorumlu tutulamayacağı sebeplerle kısmen imkânsızlaşır, borçlu, borcunun sadece imkânsızlaşan kısmından kurtulur. Ancak, bu kısmi ifa imkânsızlığı önceden öngörülseydi taraflarca böyle bir sözleşmenin yapılmayacağı açıkça anlaşılırsa, borcun tamamı sona erer. Karşılıklı borç yükleyen sözleşmelerde, bir tarafın borcu kısmen imkânsızlaşır ve alacaklı kısmi ifaya razı olursa, karşı edim de o oranda ifa edilir. Alacaklının böyle bir ifaya razı olmaması veya karşı edimin bölünemeyen nitelikte olması durumunda, tam imkânsızlık hükümleri uygulanır."denilmiş, Kanunun 138 inci maddesinde; "Sözleşmenin yapıldığı sırada taraflarca öngörülmeyen ve öngörülmesi de beklenmeyen olağanüstü bir durum, borçludan kaynaklanmayan bir sebeple ortaya çıkar ve sözleşmenin yapıldığı sırada mevcut olguları, kendisinden ifanın istenmesini dürüstlük kurallarına aykırı düşecek derecede borçlu aleyhine değiştirir ve borçlu da borcunu henüz ifa etmemiş veya ifanın aşırı ölçüde güçleşmesinden doğan haklarını saklı tutarak ifa etmiş olursa borçlu, hâkimden sözleşmenin yeni koşullara uyarlanmasını isteme, bu mümkün olmadığı takdirde sözleşmeden dönme hakkına sahiptir. Sürekli edimli sözleşmelerde borçlu, kural olarak dönme hakkının yerine fesih hakkını kullanır." hükmü düzenlenmiştir.

Mücbir sebebin varlığından söz edilebilmesi için borcun ifasının imkânsız hale gelmesi gerekmektedir. Türk Borçlar Kanununun 136 ve 137 nci maddelerinde düzenlenen ifa imkânsızlığı hükümleri bu durumda uygulama alanı bulacaktır. İfa imkânsızlığı; edimin içeriği değişmeksizin borcun aynen yerine getirilmesinin imkansız hale gelmesi olarak açıklanabilir. Eğer ifa imkânsızlığı sadece sözleşmenin tarafları bakımından değil, herkes için söz konusu ise buna objektif imkansızlık, yalnız sözleşmenin taraflarından birinin tutumundan doğmuşsa buna da subjektif imkansızlık denir. İfa imkânsızlığı sözleşme yapılmadan önce var ve bu olgu herkes bakımından aynı sonucu meydana getirmekte ise sözleşme geçersizdir.

Bununla birlikte, borcun ifasının güçleşmesi halinde, mücbir sebebe dayanarak borç sona ermemektedir. Bu durumda Türk Borçlar Kanununun aşırı ifa güçlüğüne düzenleyen 138. maddesi hükmü uyarınca sözleşmenin uyarlanması yoluna gidilebilecektir.

Dava dosyasının incelenmesinde; 2019-2020 eğitim dönemi için davalının vclisi olduğu öğrencinin davacı okula kaydına ilişkin taraflar arasında 24/09/2019 tarihinde sözleşme yapıldığı, 14.000,00 TL eğitim ücreti, 900,00 TL kitap ücreti ve 100,00 TL takviye ücreti olmak üzere toplam 15.000,00 TL olarak eğitim öğretim ücreti belirlendiği, belirlenen ücretin 10 taksit şeklinde ödenmesinin kararlaştırıldığı, pandemi döneminde yüz yüze eğitime ara verilen döneme ilişkin son iki taksidi olan 3.600,00 TL eğitim ücretinin iptali

istemiyle tüketici hakem heyetine başvurusu neticesinde davanın isteminin kabulüne yönelik kararın dava konusu yapıldığı ve online eğitimin davacı şirket tarafından davalı tarafa verildiği anlaşılmıştır.

Eğitim hizmetinin şekil ve kapsamının kamu otoritesi tarafından belirlendiği, davacı tarafından pandemi nedeniyle yüz yüze eğitime verilen arada dava dışı çocuğa Milli Eğitim Bakanlığının almış olduğu karar gereğince belirlenen şartlarda eğitimin uzaktan verildiği sabit olup, eğitim hizmetine ilişkin borcun yerine getirilmesinde kısmen veya tamamen imkansızlık yahut aşırı ifa güçlüğü söz konusu değildir.

Bu durumda, ara verilen döneme ilişkin servis, yemek, barınma ücreti gibi diğer yan ücretlerin davaya konu edilmediği ve uzaktan eğitimin ayıplı hizmet anlamında eksik veya kusurlu ifa edildiği husunda da bir iddia bulunmadığına göre, davacının eğitim hizmetine ilişkin sözleşmeden doğan edimini uzaktan eğitim vermek suretiyle yerine getirdiği anlaşılmaktadır.

O halde mahkemeye, davanın kabulüne karar verilmesi gerekirken yanılığın değerlendirme ile davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olduğundan Adalet Bakanlığı'nın bu yöne ilişkin kanun yararına bozma talebinin kabulü gerekir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığının kanun yararına bozma talebinin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, 6100 sayılı HMK'nin 363. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca gereği yapılmak üzere bozma kararının bir örneğinin ve dava dosyasının Adalet Bakanlığımıza gönderilmesine, 09.06.2022 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Yargıtay 4. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2021/17037

KARAR NO : 2021/9773

TÜRK MİLLETİ ADINA YARGITAY İLAMI

MAHKEMESİ : Kuşadası 3.Asliye Hukuk Mahkemesi
(Kanun Yararına Temyiz Bürosu)
TARİHİ : 14/03/2018
NUMARASI : 2013/103-2018/150
DAVACI : İsmail Koçak vekili Av.Şahide Sezin Atmaca
DAVALILAR : 1-S.S.Kırıkkale Berksen Sahil Konut Yapı Kooperatifi 2-Kafkas-Ay
Gıda İnşaat Temizlik Üretim Taah.İth.lhr.ve Tic.Ltd.Şti.

Taraflar arasındaki muvazaa davasının yapılan yargılaması sonunda; kararda yazılı nedenlerden dolayı davanın kısmen kabulüne dair verilen karara yönelik olarak Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü tarafından kanun yararına bozma talep edilmesi üzerine dosya içerisindeki kağıtlar incelenerek gereği görüldü.

KARAR

Davacı vekili; Aydın ili Kuşadası ilçesi Güzelçamlı 301 ada 168 parselde kayıtlı taşınmaz kat karşılığı inşaat sözleşmesi ile davalı kooperatife devrettiğini, taraflar arasında yapılan sözleşmeye göre kooperatifin belirlenen süre içerisinde inşaatı bitiremediğini, bunun üzerine müvekkilinin 05/06/1995 tarihli sözleşme uyarınca geç teslim nedeni ile alacakların toplamının tahsili istemi ile icra takibi başlatıldığını, takibin kesinleşmesi üzerine davalı kooperatif adına kayıtlı 301 ada 2 parselde kayıtlı taşınmazların üzerine haciz konulduğunu, ancak diğer davalı şirket tarafından 20/06/2008 ve 21/07/2008 vade tarihli senetler dayanak gösterilerek Kırıkkale 1. İcra Müdürlüğü'nün 2008/2052 esas sayılı dosyası ile davalı kooperatif aleyhine icra takibi başlatıldığını, yine davalı şirket tarafından 25/08/2008 tarihli fatura dayanak gösterilerek Kırıkkale 4. İcra Müdürlüğü'nün 2008/3146 esas sayılı dosyası ile icra takibi başlatıldığını, kooperatifin böyle bir borcu olmamasına karşın bu takiplerin davasız kesinleştiğini, kesinleşmesinden sonra kooperatif üzerine kayıtlı taşınmazlar üzerine haciz konulduğunu ve cebri icradan davalı şirkete alacağına mahsuben ihale edildiğini, halbuki kooperatifin resmi defterlerinde bu borçlandırıcı işlemlerin yer almadığını, bu takiplerdeki amacın borçlu S.S Kırıkkale Berksen Sahil Konut Yapı Kooperatifi aleyhine müvekkili tarafından başlatılan icra takibi ve tescil davasının sonuçsuz bırakmak amacıyla mal kaçırmak olduğunu belirterek; Kırıkkale 4. İcra Müdürlüğü'nün 2008/3146 esas sayılı dosyası ile gerçekleştirilen cebri satış işlemlerinin müvekkilinin alacağını almasına ve tescil talebine engel olmak amacıyla danışıklı olarak gerçekleştirilmesi sebebi ile Kuşadası 1. İcra Müdürlüğü'nün 2011/1618 esas sayılı dosyasındaki alacaklarının Kuşadası Güzelçamlı 301 ada 2 parselde kayıtlı taşınmazlar üzerine haciz konulup satış istenmesi suretiyle tahsili konusunda taraflarına yetki verilmesine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı kooperatif temsilcileri; söz konusu taşınmazların tapularını sahte belgelerle zimmetlerine geçiren Kafkas-Ay Gıda İnşaat Temizlik Üretim Taahhüt İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nden alınarak kooperatiflerine teslim edilmesini, söz konusu parseller üzerindeki yapılaşmanın yeniden tespit edilmesini savunmuştur.

Davalı şirket vekili; davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, iddia, savunma, toplanan delillere göre; davacının davasının kısmen kabulü ile; Kırıkkale 4. İcra Müdürlüğü'nün 2008/3146 ve Kırıkkale 1. İcra Müdürlüğü'nün 2008/2052 esas sayılı takip dosyalarına dayanak senetlere dair tasarrufun iptaline, davacıya Kuşadası 1. İcra Müdürlüğü'nün 2011/1618 esas sayılı dosyasına esas olmak üzere Kuşadası ilçesi Güzelçamlı mahallesi 301 ada 2 parselde kayıtlı 4, 5, 6, 24 nolu bağımsız bölümler hakkında haciz ve satış yetkisi verilmesine, karar verilmiş; hükmün Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü tarafından HMK'nın 363. (HUMK'un 427.) maddesi gereğince kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Dava; TBK'nun 19. maddesine dayalı olarak açılan muvazaalı işlemin iptali istemine ilişkindir.

HMK'nın 33. maddesine göre Hakim, Türk hukukunu resen uygulamak zorundadır. Bir davada olayları belirtmek ve açıklamak taraflara, hukuki nitelendirme hakime aittir. Bu nedenle tarafların hukuki nitelendirmeyi doğru yapmak zorunluluğu yoktur. Başka bir ifade ile Hakim, bildirilen hukuki sebeplerle bağlı olmayıp, hukuki sebebi kendiliğinden bulup uygulamakla sorumludur.

Somut olayda, dava dilekçesindeki ileri sürüşe ve yargılama sırasındaki sözlü ve yazılı açıklamalara göre dava; niteliği itibarıyla BK'nun 19. maddesine dayalı olarak açılan muvazaalı işlemin iptali istemine ilişkindir. Yüzeysel bakıldığında iptal davaları ile muvazaa davaları arasında bir benzerlik görülmekte ise de bu benzerlik her iki davanın güttüğü amaçtan öte gitmemektedir. İİK'nun 277. maddesinde sözü edilen iptal davaları borçlu tarafından geçerli olarak yapılmış bazı tasarrufların hükümsüz kılınması için açılır. Oysa muvazaa davası borçlunun yaptığı tasarrufi işlemlerin gerçekte hiç yapılmamış olduğunu tespit ettirmeyi amaçlar. Kural olarak muvazaa nedeniyle hakları ihlal olunan ve zarar gören 3.kişiler tek taraflı veya çok taraflı hukuki işlemlerin geçersizliğini ileri sürebilirler.

3.kişinin danışıklı işlem ile hakkının zarar gördüğünün benimsenebilmesi için onun danışıklı işlemde bulunandan bir alacağının var olması ve bu alacağın ödenmesini önlemek amacıyla danışıklı bir işlem yapılması gerekir. Davacının bu davadaki amacı alacağını tahsil edebilmek için muvazaa nedeniyle temelde geçersiz olan işlemin hükümsüzlüğünü sağlamaktır. Muvazaaya dayalı davalarda davacının icra takibine geçmesi ve aciz belgesi almasına gerek yoktur. Çünkü yukarıda açıklandığı gibi İİK 277 ve izleyen maddelerinde iptal davasına konu tasarruflar özünde geçerli olmasına rağmen kanunun icra hukuku yönünden iptaline imkan verdiği tasarruflardır. Muvazaaya dayalı iptal davasında ise davacı muvazaalı işlemle kendisinin zararlandırıldığını ileri sürmektedir. İİK 277 ve izleyen maddelerinde düzenlenen iptal davası açma hakkı davacının genel hükümlere,muvazaaya dayanarak dava açmasına engel değildir. Davacının iddiasını kamtlaması halinde iddianın taşınmazın aynına ilişkin olmadığı, alacağın tahsiline yönelik bulunduğu da gözetilerek İİK 283/1,2 maddesi kıyasen uygulanarak iptal ve tescile gerek olmaksızın davacının taşınmazların haciz ve satışını isteyebilmesi yönünden hüküm kurulması gerekecektir. Bu madde sadece davacıya haciz ve satış isteme yetkisinin kıyasen uygulanması olup üçüncü kişinin tazminatla sorumlu olacağı anlamına da gelmemelidir.

Mahkemece; Kırıkkale 4. İcra Müdürlüğü'nün 2008/3146 ve Kırıkkale 1. İcra Müdürlüğü'nün 2008/2052 sayılı takip dosyalarına dayanak senetlere dair tasarrufun iptali ile dava konusu edilen taşınmazlardan 24 nolu bağımsız bölüm yönünden davanın kabulü ile bu taşınmazla ilgili olarak haciz ve satış yetkisi verilmesine karar verilmişse de varılan sonuç dosya kapsamına uygun değildir.

Dosya içerisindeki belgelere göre; dava konusu edilen 24 nolu bağımsız bölüm yönünden yapılan incelemede, muvazaalı olduğu iddia edilen Kırıkkale 4. İcra Müdürlüğü'nün 2008/3146 ve Kırıkkale 1. İcra Müdürlüğü'nün 2008/2052 sayılı takip dosyalarında alacaklı olan davalı Kafkas-Ay Gıda İnşaat Temizlik Üretim Taah.İth.İhr.ve Tic.Ltd.Şti. tarafından davalı S.S.Kırıkkale Berksan Sahil Konut Yapı Kooperatifi aleyhine takip yapıldığı ve bu takip kapsamında 17/12/2008 tarihinde davalı borçlu kooperatifin adına kayıtlı dava konusu 24 nolu bağımsız bölümüne haciz konulduğu, 14/10/2010 tarihinde bu taşınmazın cebri icradan alacağına mahsuben davalı Kafkas-Ay Gıda İnşaat Temizlik Üretim Taah. İth. İhr. ve Tic. Ltd. Şti.ne ihale edilerek adına tescili sağlanıp, daha sonra Kafkas-Ay Gıda İnşaat Temizlik Üretim Taah. İth. İhr. ve Tic. Ltd. Şti.nin borcu nedeniyle Kuveyttürk Bankası lehine 09/10/2012 tarihinde ipotek tesis edildiği ve Kuşadası 1. İcra Müdürlüğü'nün 2014/55 talimat sayılı dosyasından ipoteğin paraya çevrilmesi yoluyla yapılan takip sonucunda 16/09/2014 tarihinde dava dışı Şafak Çarıkcı'ya ihale edildiği anlaşılmaktadır. Genel hükümlere tabi olan BK 19'a dayalı davalarda son malikin de davada taraf gösterilmesi gerekmektedir. Son malik olan dava dışı Şafak Çarıkcı'nın taraf gösterilerek davaya devam edilmesi gerekirken taraf teşkili sağlanmadan yazılı şekilde hüküm kurulması doğru görülmediğinden 6100 Sayılı HMK'nun geçici 3/2 maddesi delaletiyle 1086 sayılı HUMK'nun 429. maddesi gereği kanun yararına bozma isteminin kabulüne karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün temyiz itirazlarının kabulüyle 6100 sayılı HMK'nin 363. maddesi (1086 Sayılı HUMK'nin 427. maddesi) uyarınca hükmün, hukuki sonuçlarına etkili olmamak kaydı ile **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, bozma kararının bir örneğinin Resmi Gazetede yayınlanmak üzere Adalet Bakanlığı'na gönderilmesine, 06/12/2021 gününde oybirliğiyle karar verildi.

**TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLAMI**

ESAS NO : 2022/2221

KARAR NO: 2022/2996

MAHKEMESİ : Ankara Batı 3. Sulh Hukuk Mahkemesi

TARİHİ : 03/09/2019

NUMARASI : 2018/962-2019/1052

DAVACI : Serdar Özlü

DAVALILAR : Daniye Pekacar vd.

Davacı tarafından, davalılar aleyhine 30/07/2018 gününde verilen dilekçe ile ortaklığın giderilmesi istenmesi üzerine yapılan duruşma sonunda; davanın kısmen kabulüne dair verilen 03/09/2019 günlü temyiz edilmeden kesinleşen hükmün Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün 06/04/2022 gün ve 39152028-153.01-1462-2021-E.821/12432 sayılı tebliğnamesi ile 1086 sayılı HUMK'nun 427/6. maddesi gereğince kanun yararına bozulması istenilmiş olmakla, dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

K A R A R

Dava, ortaklığın giderilmesi talebine ilişkindir.

Davacı Serdar Özlü, davalılarla ortak murisi olan babası İhsan Özlü'den mal varlığı olarak 428 ada 11 parsel, 117 ada 6 parsel ve 104 ada 9 parsel ile 06 AP 2350 plaka sayılı kamyonet ve 1 adet F812362 seri numaralı Baretta marka silahın kaldığını, davalılarla malların paylaşımı konusunda anlaşma sağlanamadığını belirterek; muristen intikal eden adı geçen tereke kalemleri üzerindeki ortaklığın satış yoluyla giderilmesini talep etmiştir.

Davalılardan Necmiye Özlü; eldeki davaya herhangi bir itirazının olmadığını, dahili davalı Daniye Pekacar ise açılan davayı kabul ettiğini beyan etmiş; davalılardan Mehmet Özlü; davacı tarafla uzlaşmaya çalıştığını ancak davacının kendisinden haklarından feragat etmesini istediğini, murisin bunlar dışında taşınmazları da olduğunu, bu malları başkaları adına geçirildiğini düşündüğünü beyan ederek araştırma yapılmasını istemiştir.

Mahkemece, davanın kabulü ile “Ankara ili, Ayaş ilçesi, Ferahfaki Mahallesi 428 ada 11 parsel sayılı ve Ayaş ilçesi, Derviş İmam Mahallesi, 104 ada, 9 parsel sayılı taşınmazlar ile 06 AP 2350 plaka, 2319914 motor, NM422300007001205 şasi numaralı fiat marka 2001 model otomobil ve Beratta Marka Pietro tipi F81236Z seri numaraları 9mm çaplı tabanca üzerindeki ortaklığın aynen taksim suretiyle giderilmesi mümkün olmadığından varsa üzerindeki takyidatları ile birlikte İİK'ya göre umuma açık bir yerde yapılacak açık artırma suretiyle satılarak ortaklığın giderilmesine; dava konusu Ankara ili, Ayaş ilçesi, Ferahfaki Mah. 117 ada 6 parsel sayılı taşınmaza dair talebin feragat nedeniyle reddine” karar verildiği ve hükmün istinaf kanun yoluna gidilmeksizin kesinleştiği anlaşılmıştır.

Somut uyuşmazlığa gelindiğinde; yargılamanın 28.02.2019 tarihli 2. oturumunda davacının “dava konusu 117 ada 6 parsel sayılı taşınmazdaki dava dışı hissedarı davaya

dahil etmeyeceğim bu taşınmaz yönünden mevcut haliyle karar verilsin diğer iki taşınmaz 428 ada 11 ve 104 ada 9 parsel sayılı taşınmazlar ile aramızda müştereken tapuda kayıtlı olduğundan bu taşınmazlar hakkında hızlı bir şekilde karar verilmesini mahkeme gerekli görmesi halinde keşif kararı verilmesini talep ederim.” şeklindeki beyanının mahkemece, davayı sona erdiren taraf işlemlerinden olan feragat beyanı olarak nitelendirilmesi doğru değildir. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 31. maddesi “Hakimin davayı aydınlatma ödevi” başlığı altında, “Hâkim, uyuşmazlığın aydınlatılmasının zorunlu kıldığı durumlarda, maddi veya hukuki açıdan belirsiz yahut çelişkili gördüğü hususlar hakkında, taraflara açıklama yaptırabilir; soru sorabilir; delil gösterilmesini isteyebilir” şeklinde düzenlenmiştir. Yasanın bu hükmü gereğince, 117 ada 6 parsel sayılı taşınmaz için feragat nedeniyle karar vermek yerine, mahkemece ara karar ile 117 ada 6 parsel sayılı taşınmazın paydaşlarının davaya dahil edilmesi için davacı tarafa kesin sürenin verilmesi, mahkemenin bu ara kararında, dahil etmenin hükümleri ile davacının paydaşları dahil etmemesi halinde uygulanacak yaptırım da hatırlatması gerekli olup, bundan sonra davacının bu parseldeki paydaşları dahil etmemesi durumunda ise davanın 117 ada 6 parsel sayılı taşınmaz açısından feragat nedeniyle değil; kamu düzenine ilişkin olan taraf teşkilinin sağlanamaması sebebiyle reddine karar verilmesi gerekmektedir.

Öte yandan; ortaklığın giderilmesi talep edilen murisin malvarlığı arasında 1 adet F812362 seri numaralı Baretta marka silahın bulunduğu görülmekte olup, ortaklığın giderilmesi kararı verilmeden önce 6136 sayılı Kanunun Uygulanmasına dair 1991/1779 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkındaki Yönetmeliğin “Vefat halinde yapılacak işlemler” başlıklı 18. maddesi (Değişik: 17/7/2017-2017/10643 K.), “Vefat eden kişilere ait silahın ruhsatı iptal edilerek silah emanete alınır. Mirasçılara tebligat yapılarak, tebligat tarihinden itibaren mirasçılarının tamamının muvafakati ile altı ay içinde başvurulması halinde talepte bulunan mirasçısına veya üçüncü bir kişiye devri sağlanır. Bu süre içinde mirasçıları adına ruhsata bağlanamamış veya üçüncü bir kişiye devredilememiş silahlar müsadere edilmek üzere adli makamlara intikal ettirilir.” şeklindeki düzenlemesi doğrultusunda mahkemece bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 363/1. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin kabulü ile hükmün sonucuna etkili olmamak üzere HMK'nın 363/2. maddesi gereğince **BOZULMASINA**, bozma kararının bir suretinin yayınlanmak üzere **ADALET BAKANLIĞI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE GÖNDERİLMESİNE**, **20/04/2022** tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2021/7956

KARAR NO : 2022/622

Y A R G I T A Y İ L A M I

MAHKEMESİ : İSTANBUL 14. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ
TARİHİ : 18/02/2020
NUMARASI : 2017/1172 - 2020/167
DAVACI : TRANSAY TAŞIMACILIK VE PERSONEL HİZ. TİC. A.Ş.
VEKİLİ : AV. NİZAM GÖVCE
DAVALI : HÜSNÜ BABAÇ
VEKİLİ : AV. SÜLEYMAN SARI

TÜRK MİLLETİ ADINA

Taraflar arasında görülen davada İstanbul 14. Asliye Ticaret Mahkemesi'nce verilen tarihi ve sayısı yukarıda yazılı kararın HMK 363. maddesi uyarınca kanun yararına bozulmasının Adalet Bakanlığı tarafından istenilmesi üzerine, dava dosyası ve içerisindeki dilekçeler, duruşma tutanakları ve diğer tüm dosya kapsamı delil ve belgeler incelendi. Gereği görüşülüp düşünüldü.

Somut olayda, taraflar arasındaki sözleşme gereği davacı şirketin personel taşıma işinin davalı tarafından üstlenildiği, davacı şirket tarafından aracın yakıt ve diğer masrafları için davalıya avans olarak çek ve banka kanalıyla yapılan ödemeler olduğu, davacının cari hesap ilişkisinden toplam 270.273,44 TL alacağı bulunduğu ileri sürülerek, takibe vaki itirazın iptali ile icra inkar tazminatına karar verilmesinin istendiği, mahkemece ise davanın kabulüne karar verildiği ve kararın istinaf incelemesinden geçmeksizin kesinleştiği anlaşılmıştır.

Bu karar aleyhine T.C. Adalet Bakanlığı tarafından 20.10.2021 tarihli başvuru yazısında "Dava taşıma sözleşmesinden kaynaklanan cari hesap alacağının tahsili için başlatılan icra takibine yönelik itirazın iptali istemine ilişkin olup davacının ticari defterleri dikkate alınarak davanın kabulüne karar verilmiştir. Bu durumda uyumsuzluğun çözümünde, öncelikle iddiaya konu ödemenin yapıldığının ispatı gerekmekte olup, ispat külfeti davacıya aittir. Davalı taraf defterleri incelenmediği takdirde davacı tarafın kendi defterlerindeki kayıtların lehe delil olması mümkün değildir. Mahkemece ispat bakımından davalıya ticari defterlerini sunması için kesin süre verilmeden davacının bizzat tuttuğu defter kayıtlarından yola çıkılarak davacının iddiasını ispat ettiğine yönelik mahkeme kabulü doğru olmamıştır. Bu nedenle dava konusu ödemelerin yapılıp yapılmadığı hususunun belirtilen açıklamaya göre tespiti ile sonucuna göre karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ile hüküm tesisi usul ve yasaya uygun değildir." gerekçesi ile kanun yararına bozma talep edilmiştir.

Eldeki davada, davacı alacaklı tarafından borçlu aleyhine İstanbul 1. İcra Müdürlüğü 2017/20516 esas sayılı dosyası ile başlatılan takip davalı borçlunun itirazı üzerine durmuş olup, takibin devamı için açılan işbu davanın 16.07.2019 tarihli duruşmasında verilen ara kararlar tarafların ticari defter ve belgeleri üzerinde 16.09.2019 tarihinde mahkeme kaleminde incelenme yapılmasına karar verilmiş olmasına rağmen sadece ibraz edilen davacının ticari defter ve belgeleri üzerinde yapılan inceleme ile düzenlenen rapora göre karar verilmiş, karara yönelik istinaf başvurusu ise ek karar ile süre yönünden reddedilmiştir.

Davalı vekilinin başvurusu üzerine Adalet Bakanlığı Kanunu yararına bozma istemiştir.

HMK'nın delil olarak kabul ettiği ticari defterlerin ibrazı ve delil olması HMK. m. 222 hükmü ile düzenlemiştir. Bu hükme göre, ticari defterlerin, ticari davalarda delil olarak kabul edilebilmesi için kanuna göre eksiksiz ve usulüne uygun olarak tutulmuş, açılış ve kapanış onayları yapılmış, defter kayıtlarının birbirini doğrulamış olması gerekmektedir. Böylece kanuna uygun tutulan ticari defter kayıtlarının sahibi ve halefleri lehine delil olarak kabul edilebilmesi için diğer tarafın aynı şartlara uygun olarak tutulmuş ticari defterlerindeki kayıtların bunlara aykırı olmaması gerekir veya ilgili hususta hiçbir kayıt içermemesi yahut defter kayıtlarının aksinin senet veya diğer kesin delillerle ispatlanması gerekir. O nedenle bir taraf kendi defterlerine delil olarak dayanmış ise karşı tarafın ticari defterlerine dayanılmamış olsa da karşı tarafın ticari defterlerinin incelenmesi zorunluluk arz etmektedir. Çünkü bir tarafın ticari defterleri yasa da belirtildiği üzere karşı tarafın ticari defterleri ile uyumlu olduğu takdirde lehine delil olabilecektir. O nedenle karşı taraf defterleri incelenmediği takdirde dayanan tarafın kendi ticari defterlerindeki kayıtların kesin delil olması mümkün değildir.

Hal böyle olunca, davalının ticari defterlerinin de incelenmesi gerekmektedir. O nedenle HMK.220. uyarınca davalıya ticari defterlerini sunması için ticari defterlerin ibraz edilmemesi halinde davacının ticari defter kayıtlarının davacı lehine delil olarak kabul edileceğinin açıkça belirtilerek sonuçları ayrıntılı olarak belirtilmek suretiyle ihtaratlı kesin süre verilmesi, davalının defterlerini ibraz etmesi veya yerini bildirmesi durumunda bilirkişi marifetiyle inceleme yapıp sonucuna göre, ibraz etmemesi halinde dosya kapsamına göre bir karar verilmesi gerekirken, sadece davacı defter ve belgeleri üzerinde yaptırılan incelemeye istinaden düzenlenen rapora göre davacının davasını ispat ettiği gerekçesiyle ve dolayısıyla eksik inceleme ile karar verilmesi doğru olmayıp kanun yararına bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle T.C. Adalet Bakanlığı'nın 6100 sayılı HMK'nın 963. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteminin kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere kanun yararına BOZULMASINA, dosyanın mahkemesine iadesine, bozma kararının bir örneğinin 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 363. maddesinin 3. fıkrası gereğince Resmî Gazete'de yayımlanması için Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'ne gönderilmesine, 25/01/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2022/2272

KARAR NO : 2022/3483

Y A R G I T A Y İ L A M I

MAHKEMESİ : KONYA 2. TÜKETİCİ MAHKEMESİ

KARAR TARİHİ : 21/04/2021

NUMARASI : 2021/170 - 2021/406

DAVACI : KEMAL TORUN

DAVALI : YAPI VE KREDİ BANKASI A.Ş.

VEKİLİ : AV. ELİFE KAZANCI

TÜRK MİLLETİ ADINA

Taraflar arasındaki davada Konya 2. Tüketici Mahkemesi tarafından verilen yukarıda sayı ve tarihi belirtilen kararın HMK 363. maddesi uyarınca kanun yararına bozulmasının Adalet Bakanlığı tarafından istenilmesi üzerine, dava dosyası ve içerisindeki dilekçeler, duruşma tutanakları ve diğer tüm dosya kapsamı delil ve belgeler incelendi. Gereği müzakere edilip düşünüldü.

Davacı vekili; davalı tarafından aleyhine Konya 2. İcra Müdürlüğü'nün 2020/1391 E. sayılı dosyası ile muris Namık Kemal Torun'a ait banka borcu dayanak gösterilmek suretiyle ilamsız takip başlatıldığını, muris Namık Kemal Torun'un 18/05/2019 tarihinde vefat ettiğini, Cihanbeyli Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2019/326 E. sayılı dosyası ile mirası reddettiğini, dolayısıyla takip tarihinde mirasçı sıfatının bulunmadığını, ancak borçlu olmadığı bir parayı haciz baskısı altında ödemek zorunda kaldığını, uyuşmazlığın çözümü için 06/02/2021 tarihinde Selçuklu İlçe Tüketici Hakem Heyeti'ne başvuru yaptığını, hakem heyetinin görevsizlik kararı verdiğini ileri sürerek Selçuklu İlçe Tüketici Hakem Heyeti'nin 25/02/2021 karar tarihli kararının iptali ile ödemiş olduğu 3.100.-TL'nin ödeme tarihinden işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkemece iddia, savunma ve tüm dosya kapsamına göre; İİK'nun 72. maddesinde, bu davaların mahkemede görüleceği hükmü düzenlenmiş olmakla davacının öncelikle icra daireleri nezdinde uyuşmazlığa istinaden istirdat talebini görevsiz merci olan Selçuklu İlçe Tüketici Hakem Heyeti'ne başvurduğu, mahkemenin görevli olduğu, davacının mirası reddetmiş olmakla borçtan sorumlu olmadığı gerekçesiyle davanın kısmen kabulü ile Selçuklu İlçe Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığı'nın 25/02/2021 tarih ve 165320210001040 sayılı kararının iptaline, davacının Konya 2. İcra Müdürlüğü 2020/1391 E sayılı dosyası kapsamında davalı Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.'ye karşı borçlu olmadığını tespitine, 3.000,00 TL'nin 14/12/2020 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine karar verilmiştir.

Karar kesin olmakla birlikte davacı vekilinin de talbi üzerine Adalet Bakanlığı tarafından kanun yararına bozma talebinde bulunulmuştur.

Anılan kesin karar hakkında Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 02.03.2022 tarih ve 39152028-153.01-1510-2021-E. 516/8751 sayılı kanun yararına temyiz isteminde özetle, gerekçe hüküm çelişkisi bulunduğu ayrıca kendisini vekil ile temsil ettirmeyen davacı yararına vekalet ücreti takdir edilmesinin de doğru olmadığı bildirilerek hükmün kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Dava menfi tespit ve istirdat istemine ilişkin olup, davacı taraf öncelikle Tüketici Hakem Heyetine başvuruda bulunmuş ancak Hakem Heyetince görevsizlik kararı verilmesi

üzerine davacı taraf bu kez Tüketici Mahkemesinde dava açmıştır. Mahkemece yapılan inceleme ve değerlendirme sonucu davanın kısmen kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya uygun görülmele beraber Hakem Heyeti tarafından dosyanın esasına ilişkin bir inceleme yapılmaksızın görevsizlik kararı verilmesi üzerine dosyaya bakan görevli Mahkemece Hakem Heyeti kararının iptaline karar verilmesi doğru olmadığı gibi, kendisini vekille temsil ettirmeyen davacı yararına vekalet ücretine hükmedilmesi de doğru olmadığından, yerinde bulunan kanun yararına temyiz itirazlarının kabulü ile aşağıdaki şekilde karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, Adalet Bakanlığı'nın 6100 sayılı HMK'nın 363. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere kanun yararına BOZULMASINA, dosyanın mahkemesine iadesine, bozma kararının bir örneğinin 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 363. maddesinin 3. fıkrası gereğince Resmî Gazete'de yayınlanması için Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'ne gönderilmesine, 27/04/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2022/2415
KARAR NO : 2022/3753

Y A R G I T A Y İ L A M I

MAHKEMESİ : UZUNKÖPRÜ 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ
(ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ SIFATIYLA)
TARİHİ : 26/05/2021
NUMARASI : 2020/66 - 2021/109
DAVACI : SINIRLI SORUMLU KAVACIK KÖYÜ TARIMSAL KALKINMA
KOOPERATİFİ
VEKİLİ : AV. GÜL ÖNDEĞİRMEN ORTAÇ
DAVALI : ÖZTÜRKLER EKMEKÇİLİK VE UNLU MAMÜLLER SANAYİ
VE TİCARET A.Ş.
VEKİLİ : AV. ELİF ARİSEVEN

TÜRK MİLLETİ ADINA

Taraflar arasındaki davada Uzunköprü 1. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından verilen tarihi ve sayısı yukarıda yazılı kararın HMK 363. maddesi uyarınca kanun yararına bozulmasının Adalet Bakanlığı tarafından istenilmesi üzerine, dava dosyası ve içerisindeki dilekçeler, duruşma tutanakları ve diğer tüm dosya kapsamı delil ve belgeler incelendi. Gereği müzakere edilip düşünüldü.

Davacı vekili, davalının müvekkili aleyhine icra takibi başlattığını, ödeme emrinin eski yöneticiye tebliğ edildiğini, bu kişinin de husumetli davranarak ödeme emrinden yeni yönetimi haberdar etmediğini, dolayısıyla takibe itiraz edilemediğini, müvekkilinin ticari defterlerinin incelenmesinde davalıya bir borcun olmadığını ve satışların peşin gerçekleştiğinin görüleceğini ileri sürerek müvekkilinin taktikten dolayı borçlu olmadığını tespitini, kötüniyet tazminatının tahsilini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, davacının icra hukuk mahkemesinde tebligatın usulsüzlüğü iddiası ile açtığı davanın reddedildiğini, müvekkilinin açık hesaba dayalı ckmck satışı yapıp fatura kestiğini, ticari defter kayıtlarına göre 3.360,06 TL alacaklı görüldüğünü, davacının hukuki ilişkiyi kabul ederek ödemeyi peşin yaptığı iddiasında bulunduğundan ispat yükünün üzerinde olduğunu savunarak davanın reddini istemiştir.

İlk Derece Mahkemesince, iddia, savunma, bilirkişi raporu ve tüm dosya kapsamına göre, tarafların gösterdiği ticari defterlerin TTK ve VUK hükümlerine uygun tutulduğu, açılış ve kapanış onaylarının yasal süresi içerisinde yapıldığı, davacının ticari defterlerine göre 30.04.2019 tarihi itibarıyla davalıya ait herhangi bir borç ve alacak kaydı olmadığı, davalının defterlerinde ise 20.06.2019 tarihi itibarıyla davacıdan 3.360,06 TL alacağının bulunduğu, davacı kooperatifin davalının düzenlediği toplamda 2.642,16 TL tutarındaki 20 adet faturayı ticari defterlerine geçirdiği, 07.05.2019-15.06.2019 tarihleri arasında düzenlenen 8 adet faturayı ise kaydetmediği, davalının toplamda 28 adet faturayı ticari defterlerine kaydettiğinin anlaşıldığı, ticari defterlerin sahibi lehine delil olarak değerlendirilebilmesi için birtakım şartların gerçekleşmesi gerektiği, işbu şartlardan birinin 6100 sayılı HMK'nın 222. maddesinin 3. fıkrasında "diğer tarafın aynı şartlara uygun olarak tutulmuş ticari defterlerindeki kayıtların bunlara aykırı olmaması veya ilgili hususta hiçbir kayıt içermemesi yahut defter kayıtlarının aksinin senet veya diğer kesin delillerle ispatlanmamış olmasıdır." şeklinde gösterildiği, davacı defterlerinde davalının kayıtlarında yer alan faturaların gösterilmemesinin davacı lehine delil olarak kullanılamayacağı, içtihatlar uyarınca da davacının dava dilekçesinde münhasıran davalının defterlerine delil olarak dayanmadığı durumlarda davalının defterini sunmamasının ya da davacının defterlerine aykırı kayıtlar içermesinin davacı lehine yorumlanamayacağı hususu dikkate alındığında ticari defterlerin

faturaya ilişkin ödemeyi gösterir belge yönünden davacı lehine yorumlanamayacağı gerekçesiyle davanın reddine kesin olarak karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 04.04.2022 tarihli yazısı ile kararın kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Dava, menfi tespit istemine ilişkindir. İcra takibine konu edilen faturaların alt kısmındaki çerçevesiz kısımda satıcı imza ve kaşesi bulunduğu dolayısıyla faturaların bu haliyle kapalı fatura niteliği taşıdığı görülmektedir. Kapalı fatura, fatura bedellerinin ödenmiş olduğuna karine teşkil eder. Bu karinenin aksini yani fatura bedellerinin ödenmediğini davalı alacaklının yazılı delille ispatlaması gerekir. Mahkemece bu husus dikkate alınmaksızın yazılı şekilde karar verilmesi hukuka aykırı olduğundan yerel mahkeme kararının kanun yararına bozulmasına karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığının 6100 sayılı HMK'nın 363 üncü maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin kabulü ile yerel mahkeme kararının sonuca etkili olmamak üzere **BOZULMASINA**, dosyanın mahkemesine iadesine, bozma kararının bir örneğinin 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 363. maddesinin 3. fıkrası gereğince Resmi Gazete'de yayınlanması için Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'ne gönderilmesine, 11/05/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLAMI

ESAS NO : 2022/3940

KARAR NO : 2022/5943

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Bursa 8. İcra Hukuk Mahkemesi

TARİHİ : 16/12/2020

NUMARASI : 2019/340-2020/657

DAVACI : Ek Gıda Unlu Mamüller İnşaat Ticaret Limited Şirketi

DAVALILAR : Ali Asım Bildirici, Meykon Gıda ve Konservecilik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi, Ahmet İvgin

Yukarıda tarih ve numarası yazılı kararın kanun yararına temyizden tetkiki Adalet Bakanlığı tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi Gamze Demir tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü:

Davacı üçüncü kişi, şirket adresine hacze gelindiğini, haciz esnasında davalı borçlular adına belgeye rastlanılmadığını, şirket hissedarlarının farklı kişiler olduğunu, üçüncü kişi şirketin dayanak borç ilişkisinden çok daha önce kurulmuş olduğunu, haczedilen malların üçüncü kişi şirkete ait olduğunu açıklayarak davanın kabulüne karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı alacaklı vekili, borçlu şirket yetkilisinin haciz mahallinde hazır olduğunu, haciz mahallindeki ürünlerin üzerinde borçlu şirket isminin yazılı olduğunu, borçlu ile üçüncü şahsın aynı iş kolunda faaliyet gösterdiğini belirterek davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

Davalı borçlu, borçlu şirket ile davacı şirket yetkililerinin farklı kişiler olduğunu, farklı zamanlarda kurulmuş iki farklı şirket olduğunu, davanın kabulüne karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece, haciz adresinde borçlu Ali Asım Bildirici'nin hazır olduğu, haciz mahallindeki konserve kutularının üzerinde borçlu şirket markasının basılı olduğu, haczedilen menkullerin faturalarının ticari defterde kayıtlı olduğu ancak; ayırt edici özelliklerinin bulunmaması nedeniyle birebir karşılaştırma yapılamadığı, üçüncü şahıs ile borçlunun aynı faaliyet alanında bulunduğu, borçlu ile davacı şirket ortaklarının 1. derece akraba olduğu gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiş, davacı üçüncü kişi tarafından Adalet Bakanlığı'na yönelttiği dilekçe ile kanun yararına temyiz yoluna başvurulmuştur.

Dava, üçüncü kişinin İİK'nın 96. vd. maddelerine dayalı istihkak iddiasına ilişkindir.

İcra ve İflas Kanunu'nun 71. maddesinin ikinci fıkrasında; "Borçlu, takibin kesinleşmesinden sonraki devrede borcun zamanaşımına uğradığını ileri sürecek olursa, 33/a maddesi hükmü kıyasen uygulanır" hükmü yeralmaktadır. 33/a maddesinin birinci fıkrasında ise "İlamın zamanaşımına uğradığı veya zamanaşımının kesildiği veya tatile uğradığı iddiaları icra mahkemesi tarafından resmi vesikalara müsteniden incelenerek icranın geri bırakılmasına veya devamına karar verilir" denilmektedir. Aynı maddenin ikinci fıkrasında da; "Alacaklı, icranın geri bırakılması kararının kesinleştiğinin kendisince tebliğinden sonra, zamanaşımının vaki olmadığını ispat sadedinde ve 7 gün içinde umumi mahkemelerde dava açabilir. Aksi takdirde icrası istenen ilamın zamanaşımına uğradığı hususu kesin hüküm teşkil eder" hükmüne yer verilmiştir.

Somut olayda; borçlular tarafından Bursa 8. İcra müdürlüğü 2010/17402 Esas sayılı dosyasında aleyhlerine yürütülen kambyo senetlerine mahsus haciz yolu ile takibe karşı, takip dayanağı çekin zamanaşımına uğradığı itirazı üzere, Bursa 9.İcra Hukuk Mahkemesinin 17.2.2021 tarihli ve 2020/163 Esas, 2020/163 Karar sayılı kararı ile “ Bursa 8. İcra müdürlüğü 2010/17402 dosyasında icranın geri bırakılmasına” karar verildiği, kararın kesinleşme şerhinin ise dosyada bulunmadığı anlaşılmaktadır.

O halde; Mahkemece, bu maddi ve hukuki olgulara göre, yukarıda sözü edilen Bursa 9.İcra Hukuk Mahkemesinin 17.2.2021 tarihli ve 2020/163 Esas, 2020/163 Karar sayılı icranın geri bırakılması kararının kesinleşip kesinleşmediği, kesinleşmiş ise icranın geri bırakılması kararına karşı alacaklının 7 gün içinde genel mahkemelerde dava açıp açmadığının araştırılması, alacaklı tarafından genel mahkemelerde İİK'nin 33/a-2. maddesi uyarınca açılan bir davanın olmaması halinde alacağın zamanaşımına uğradığı hususunun kesin hüküm teşkil edeceği ve icranın geri bırakılması kararının, takibin iptaline ilişkin sonuçları doğuracağı ve icra dosyasındaki mevcut hacizlerin kalkacağı, alacaklı tarafından açılmış böyle bir dava varsa sonucunun istihkak davasında beklentici mesele yapılacağı, dava sonuna kadar icra takibinin duracağı, davanın kazanılması halinde duran icra takibine devam edileceği davanın kaybedilmesi halinde ise dosyadaki hacizlerin kalkacağına değerlendirilmesi gerektiğinden bahisle kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ:

Adalet Bakanlığı'nın kanun yararına başvurduğu temyiz talebinin kabulü ile Mahkeme kararının yukarıda açıklanan nedenlerle 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 363/2. maddesi gereğince kanun yararına **BOZULMASINA**, aynı fıkra uyarınca bozmanın hükmün hukuki sonuçlarını kaldırmayacağına, bozma kararının bir örneğinin Resmi Gazetede yayınlanması için Adalet Bakanlığına **TEVDİİNE**, **18/05/2022** gününde oybirliğiyle karar verildi.